

dva stroškovnika prevoza, ki jim ga je poleg stalne cene galice tovarna zaračunavala. Tovarna je s pogodbo ogromno pridobila, saj porabi naše kinetizstvo letno okrog 1000 vagonov galice, s čimer je tovarna povečala svoj dobiček na letnih 18 milijonov dinarjev. Naša tovarna torej na leto zasluži okrog 18 milijonov dinarjev več kot pa tovarne na Angleškem, ki proizvajajo isto količino galice. Ker je delavstvo pri nas slabše plačano kot v Angliji, je ta dobiček še večji na račun delavstva. Toda kljub temu so Angleži postavili svojo galico v bolgarske črnomorske luke po 5.40—5.60 din kg. Naša galica bi pa radi vseh ugodnosti, ki jih tovarne galice pri nas uživajo, morala biti še cenejša. Presenetljivo je torej, da so naše tovarne modre galice zahtevale, da se jim odobri za letošnje leto cena po 8 din kg, nato so te zahteve znižale na 7.50 din. Medtem je vlada uvrstila modro galico v seznam predmetov, ki spadajo pod kontrolo cen, nakar je spor o cenah modre galice rešil odbor za kontrolo cen. Ta je za letošnje leto določil najvišjo ceno modri galici, ki znaša 6.68 din kg franko vagon tovarna. Proti tej odločbi so se pa pritožile kmetijske organizacije, češ da je tudi ta

cena previsoka. Primerjajoč cene angleški galici in naši, bi lahko bila naša galica po 5.90 din 1 kg, kajti po ti ceni bi jo nam dobavili tudi Angleži, čeprav jih prevoz stane z davki in carino vred okrog 1.90—2 din pri 1 kg. Tovarna »Zorka« bi pa že po pogodbi z državo, katera je za letošnje leto še v veljavi, morala prodajati modro galico po isti ceni kot bi jo nam dobavili Angleži. Na podlagi teh dejstev so zadržne organizacije zahtevale, da se cena modri galici še zniža. Videti je pa, da s to zahtevo ne bo nič, kajti ban banovine Hrvatske je na temelju člena 6. uredbe o nadzorstvu cen odločil, koliko se smejo za Hrvatsko računati stroški in zaslužek pri prodaji galice na drobno, pri čemer je vzel za podlago najvišjo določeno ceno modri galici, to je 6.68 din kg. Po odločbi bana banovine Hrvatske smejo trgovci računati za stroške in davke največ 0.12 din pri 1 kg, zaslužiti pa smejo pri prodaji od 100 ali več kilogramov le 30 par pri kg, pri prodaji od 1 do 100 kg pa največ 50 par pri 1 kg. Tako bo stala kmete galica na Hrvatskem 7.10—7.30 din kg. Približno isto ceno bo imela galica potemtakem tudi pri nas.

naši, ne moremo in ne smemo zaupati! Še je čas, da spoznate, kaj je glavni namen — da ne bo pozneje prepozno!

Mursko polje

Apače. Že dalje časa ni bilo dopisa iz našega obmejnega kraja. Vse se pri nas mirno razvija po starem tiru, da je težko najti vesti za one bravce »Slov. gospodarja«, ki se za Apače zanimajo. Prve tri letošnje mesece je bil pri šolskih sestrah v Freudenuu gospodinjski tečaj. Da se je tečaj mogel vršiti, sta imela velike zasluge upravitelj Meinlovihi posestev g. Pajdaš in župan g. Režonja ter tudi g. podžupan. Vodila ga je, kakor že prej v našem kraju, č. s. Jakoba iz Slovenske Bistrice. Udeležilo se ga je poleg domačink še lepo število deklet iz Plaine v Prekmurju. Vedenje deklet na tem tečaju je bilo vzorno in hvalevredno. Zaključne slovesnosti se je udeležil g. ravnatelj Meinlovihi podružnic iz Zagreba. — Ni se še prvi končal, ko se je začel že drugi gospodinjski tečaj v novem posloppju mlinarja Grosmana v Apačah. Vodi ga gđna Gorenc Ivana, voditeljica banovinskih gospodinjskih tečajev. Udeležujejo se ga samo mladenke iz domače občine.

Dravsko polje

Ptujska gora. (Prevzv. lavantinski vladika častni občan Ptujske gore.) Ob birmovanju na Ptujski gori dne 18. aprila so gorski farani in občani privedli prevzv. nadpastirju izredno presenečenje. Po slovesnem sprejemu, ko so Prevzvišenega prisrčno pozdravili zastopniki in predstavniki vseh društev in ustanov z domačim g. župnikom na čelu, je stopil pred prevzv. g. škofa predstavnik občanov in podžupan g. Alojz Širec ter namesto g. župana, ki je bil zaradi bolezni zadržan, sporočil prevzv. g. škofu, da je občinski odbor občine Ptujska gora na svoji seji dne 17. marca izvolil soglasno prevzv. g. škofa za svojega častnega občana. Gorski farani so na ta način hoteli pokazati svojo hvaležnost za vso veliko skrb in trud, ki jo Prevzvišeni posveča Ptujski gori. Posebno hvaležni so gorski Prevzvišenemu, da je pred dvema letoma izročil gorako svetlišče in faro v varstvo oo. minoritov, katere so si gorski že dolgo želeli, in posebno še zato, ker po dveletnem pastirovanju g. p. Konstantina vidijo res velike uspehe. V znak hvaležnosti so občani darovali g. škofu lepo umetniško izdelano diplomu, katero je Prevzvišeni z veseljem sprejel. Prevzvišeni se je v toplih besedah zahvalil za izkazano mu spoštovanje in hvaležnost ter tudi za naprej obljubil vso svojo pomoč in podporo za obnovo gorskega svetišča in fare, a za občinske uboge je ob tej priliki poklonil večjo vsoto. Na dan sv. birme je Prevzvišeni pri pridigi pohvalil farane za skrb in lepoto hiše božje in njihove dušne pastirje za vse njihovo delo in prizadevanje ter jim zaželel veliko blagoslova iz nebes.

Ptuj. V nedeljo, 28. aprila, se vrši v Ptuju ob 14.30 v društveni sobi Dekliškega krožka širši razgovor o zelo važnih zadevah naše organizacije. Vse sestre odbornice posameznih krožkov

Dopisi

Pohorje

Fram. Dne 18. aprila je dopolnil 80 let najstarejši framski fant Jurij Fregl, p. d. Zefin Jürga. Jubilant je zagledal luč sveta leta 1860. v prelepi podpohorski framski vasi, kjer so imeli njegovi starši majhno, a lepo posestvo. Ko je dopolnil 20 let, je bil vpoklican k vojakom ter je služil pri takratnem lovskem bataljonu v Trientu na Tirolskem. Po enem letu vojaškega službovanja se je pri vajah v visokih tirolskih hribih tako prehladil, da se ga je lotila nevarna jetika. Dolgo časa se je zdravil po raznih bolnišnicah, all vse zdravljenje je bilo zaman. Bolezen je vedno bolj napredovala, stanje se je dan na dan slabšalo. Zdravniki so obupali nad njim, zato so ga poslali domov z namenom, da umre v svojem rojstnem kraju. Vrnil se je na smrt bolan k svoji materi, ki ga je z vso ljubeznijo prave kmečke matere sprejela. Sama se je poprijela zdravljenja. In glej! Kar ni zmogla vsa zdravniška veda, je napravila skrb in ljubezen njegove matere, ki ga je po daljšem času s samimi domačimi zdravili popolnoma ozdravila. Ko je okreval, se je z vso vnemo poprijel gospodarjenja na materinem posestvu, katerega je v kratkem vzorno uredil. Tako sta z materjo skupno gospodarila do njene smrti. (Umrla mu je v starosti 75 let.) V mladih letih je poleg svojega posestva oskrboval veliko sosednje posestvo, ki je bilo takrat last veleindustrijalca Jana. Na tem posestvu je bila zemlja zapuščena in prazna. Aji jubilant je napravil iz te pušče v treh letih tako velik in vzorno urenjen vinograd, da je v par letih rodil po 120 polovnjakov najboljšega vina. Za framsko cerkev sv. Ane je posebno dosti žrtvoval, saj je na svoje stroške dal napraviti prelepo spovednico na mo-

ski strani ter še mnogo drugega. Tudi za druge dobrodelne ustanove je imel in še ima vedno odprte roke. Za svoja visoka leta je še posebno čil in krepak ter na svojem vzorno urejenem posestvu še vedno sam gospodar. Gospodinji mu pa njegova pridna nečakinja g. Anica Poljanec. S posebno ljubeznijo pa obdeluje svoj prelepi vinograd. Njegovo sladko vince slovi daleč na okrog kot najboljša framska kapljica. Strokovnjak je naš Jürga v vseh panogah kmečkega dela. Še sedaj se mlajši in tudi starejši gospodarji radi obračajo k njemu po razne nasvete, katere tako rad daje. Oženil se še do danes ni. Če ga vprašate, zakaj se ni oženil, prav šaljivo odgovori, da je za to še vedno čas. Nam, ki ga poznamo, se zdi, da bi ga sploh ne mogli pogrešati, zato ob njegovi 80 letnici prosimo ljubega Boga, naj nam ga ohrani vedno zdravega in veselega še do najakrajnejših mej človeškega življenja. S »Slov. gospodarjem«, ki se tej želji in častitki iskreno pridružuje, sta si še dolgoletna zvesta prijatelja. Ob novem letu pride v upravo navadno osebno mu naročati, naj ga le tudi še naprej z različnimi novicami in nauki tedensko na domu obiskuje.

Slovenske gorice

Sv. Tomaž pri Ormožu. V zadnjem »Slov. gospodarju« se je nekdo prav ognjevitno izrazil o »šoi in domu« — češ naj se ljudje le drže tega društva. Čudno se pa dozdeva ljudem, da agitirajo za to društvo le ljudje, ki niso našega mišljenja, katerih hrana je »Domovina«, »Večernik«, »Jutro« in drugo. Pri pobiranju podpisov se posebno poudarja: le podpisite se Jože, Tone, Franca, le, da bo naša zmaga mogočna! Kakšna zmaga? Ljudje, bodite previdni! Ljudem, ki niso

ki vse druge prezirajo in se z vsakim sprejo in skregajo; posebno prevzetjen je prav ta Jurij, ki misli, da mora biti vse po njegovem; katera koli ga bo vzela, vsaka bo nesrečna, nikoli se ne bo s katero razumel in v miru z njo živel. Na to je odgovarjala Tilka, da ji je prav tak ponosen mož najljubši, kajti tudi ona je ponosna in bo srečna le s takim, ki je tudi ponosen in hoče kaj bolj biti.

Ko vse ni nič pomagalo, je poskusil Senčar z grožnjami, češ da ji ne bo dal ne pare in tudi v testamentu ji ne bo ničesar namenil. Tilka je debelo pogledala; ko pa se je z Jurijem pogovorila, je dejala očetu, da Končnik ne čaka na ženski denar in da mu je ljubše, če žena ne prinese nobenega krajarja k hiši.

Stari Senčar je stisnil zobe od jeze in dolgo ni našel besede. Potem se je zadril, da nima nič več kaj proti, če hoče hči po sili v nesrečo, naj le dela po svoji glavi. Dal ji bo za doto in za dediščino enkrat za vselej dva tisoč goldinarjev, potem nima več kaj zahtevati. Ne on, oče, ne njen brat Urh ji posledj nista več dolžna kaj dati.

Tilka, ki je bila vsa zatelebana v Jurija, si ni dolgo premišljala in je pristala. Hitro so še pripravili, kar je bilo treba, in štirinajst dni pozneje sta se Tilka in Jurij že vzela. Na večer pred poroko je naštel stari Senčar Tilki dva tisoč goldinarjev, morala pa mu je pred tremi veljavnimi pričami pismeno potrditi, da je

sprejela vso dediščino, kakor ji o očetu gre, in da v očetovi hiši sploh nima več kaj iskati.

Poroko je prišlo pol šentanela gledat. Ljudje so rekli, da lepšega para še ni bilo v šentanelški cerkvi. Senčarja in njegovega sina Urha ni bilo zraven, čeprav ju je Tilka lepo prosila, naj gresta vsaj v cerkev z njo. Tem bolj so ženina in nevesto pozdravljali šentanelci, ki so bili skoraj vsi na njuni strani in proti svojeglavemu trgovcu. Gostija je bila slovesna, toda kratka; nato pa sta se mlada odpeljala in se vrnila z lepega potovanja šele čez tri dni.

Od poroke je zdaj minulo že pet in pol let in nič se doslej še ni zgodilo, kar bi bilo zmotilo srečno življenje mladega Končnika in mlade Končnice. Tupatam se je seveda primerilo, da sta se kaj sporekla; ker pa sta se imela slej ko prej rada, sta se zmeraj kmalu pobotala. Ko je postala mlada Končnica prvikat mati, ji je stala smrt že ob postelji. Od tedaj je bila mehkejša in vdanjšja, posebno versko se je ogrela in poglobila. Izkusila si je tudi, da možovo vihró in prevzetnost s popuščanjem in tihim potrpljenjem laže kroti kakor pa z ugovarjanjem. Zaradi tega tudi danes ni poskušala in možu ni več prigovarjala, ampak ga je pustila, naj se izdivja, ter šla čez nekaj časa dol v gostilno, da bi pozdravila prve goste, ki so prišli od maše; upala je tudi, da bo od teh kaj več zvedela, kaj je župnik prav za prav pridigoval.

(Dalje sledi)

hiši našli znamenje križa. Križ je bil pritrjen na steno v 60 cm visokem in 45 cm širokem okviru. Poleg tega so našli zoglenel kos oprave, neke vrste klečalnik, ki ga je s hišo vred zasula goreča lava in ga tako ohranila današnjemu času. Ti dve najdbi sta gotovo med najstarejšimi dokazi krščanstva v nekdanji rimski državi, ki dokazujejo, da je krščanstvo prišlo sem že kmalu po Kristusovi smrti, vsekakor pa pred letom 79., ker takrat je izbruh Vezuva vse pokril s kamenjem in pepelom.

Osem dedov na pogrebu 100 letne matere! V Pontedecimo pri Genovi so te dni pokopali stoletno mater, za katere krsto je korakalo tudi 8 njenih sinov, ki so že vsi dedj.